

Jopa 1,5 miljoonaa suomalaista kotia on ilman toimivaa, hallittua ilmanvaihtoa. Painovoimaisen ilmanvaihdon ratkaisut ovat nopeita ja yksinkertaisia toteuttaa ja kustannuksiltaan edullisia. Mikä siis mättää? Ilmanvaihdon ammattilainen Peter Schlauf toteaa, että kyse on pitkälti tietämättömyydestä. Asukkaat eivät ymmärrä, miten heidän kotinsa ilmanvaihto toimii. Viranomaiset vaativat toimivaa ilmanvaihtoa, mutta hyvistä ratkaisuvaihtoehdoista sen toteuttamiseksi ei kerro kukaan.

Terveysilman Peter Schlauf haastaa viranomaiset:

Vaatimus sisäilman vaihtumisesta ei riitä – myös korjausratkaisut esille

Kun Terveysilma Oy:n toimitusjohtaja, yrittäjä Peter Schlauf alkoi 20 vuotta sitten työskennellä ilmanvaihdon ratkaisujen parissa, hän tunsi tulleen tulevaisuuden alalle. Siltä Schlaufista tuntuu edelleen – ja se on sekä hyvä että huono juttu. Hyvä, koska työtä riittää. Huono, koska aidosti hyvän sisäilman asialla olevasta Schlaufista muutos on ollut toivottua hitaampaa.

– Ikävä kyllä Suomessa on yhä edelleen paljon asuntoja, joissa ilmanvaihto ei toimi. Useimmissa kodeissa ilmanvaihto olisi helposti parannettavissa yhdessä päivässä, muutaman sadan euron panoksella. Ainoa este on, että ihmisiltä puuttuu tietoa ilmanvaihdosta, Schlauf kiteyttää.

Väite kotien toimimattomasta ilmanvaihdosta perustuu nopeaan laskutoimitukseen: Suomessa on noin 2,9 miljoonaa asuntoa. Alle miljoonassa kodissa on täysin koneellinen ilmanvaihto, joten yli 2 miljoonassa asunnossa pitäisi olla korvausilmaventtiilit painovoimaisen ilmanvaihdon tarvitsemää korvausilmaa varten. Venttiilit kuitenkin löytyvät arviolta vain miljoonasta asunnosta, ja niistäkin puolessa korvausilmaventtiilit on tukittu tai ne ovat rikkinäisiä. Niinpä laskennallisesti Suomessa on jopa 1,5 miljoonaa asuntoa, joissa ei ole lainkaan toimivaa ilmanvaihtoa. – Ja sitten valitetaan sisäilmaongelmia!

Pullotalossa ilmanvaihto puuttuu

– Ilmanvaihdosta on vaikea kertoa, koska yleensä mitään konkreettista ei näy – ei ole mittareita tai vilkkuvia valoja. Paristoja ei vaihdeta ja sähköä ei kulu. Sen sijaan toimiva ilmanvaihto kyllä tuntuu. – Hyvä sisäilma näkyy unen laadussa, terveydentilassa ja jaksamisessa sekä asunnon raikkautena vuorokauden ympäri, toteaa Schlauf.

Painovoimainen ilmanvaihto tarkoittaa, että sisään asuntoon virtaa makuuhuoneissa ja oleskelutiloissa sijaitsevista korvausilmaventtiileistä raitista ilmaa, joka asunnon kierrettyään poistuu keittiössä, vaatehuoneessa ja kylpyhuoneessa sijaitsevista poistoilma-venttiileistä.

Jos asuntoon ei pääse mistään hallitusti korvausilmaa, ei kyseessä ole painovoimainen ilmanvaihto vaan puuttuva ilmanvaihto. Näin on usein 1970–1990-luvun asunnoissa. Näillä vuosikymmenillä oli tapana jättää ilmanvaihtovenntiilit asentamatta energiasäästön nimissä. Taloista haluttiin tehdä tiiviitä. Aiemmillä vuosikymmenillä ilmanvaihtoa varten oli yleensä asennettu seinään rautaluukkuventtiilit, mutta energiakriisin innoittamana niitäkin poistettiin käytöstä.

Schlaufin mukaan ongelman ydin on tietämättömyydessä. Jotta kotien ilmanvaihto saataisiin oikealle tolalle, ensimmäiseksi pitäisi saada asukkaat ja varsinkin taloyhtiöiden edustajat ymmärtämään ilmanvaihdon toiminta ja erilaisten iv-järjestelmien erot. Yllättävän moni ei tiedä edes sitä, miten oman asunnon ilmanvaihto on järjestetty.

– Asukkaan, asui hän sitten millaisessa talossa tai taloyhtiössä hyvänsä, pitäisi ensimmäiseksi selvittää, miten ilma omassa kodissa vaihtuu vai vaihtuuko se lainkaan? Ilmanvaihdon toimintaa kannattaa alkaa selvittää makuuhuoneesta. Selvitä, mistä sinne tulee raitista ilmaa ikkunatuuletusta lukuun ottamatta. Jos et keksi, on aika toimia.

Kuka vastaa ilmanvaihdosta?

Ilmanvaihdon toimivuus on kiinteistönomistajan vastuulla. Jos taloyhtiössä ei ole toimivaa ilmanvaihtoa, kannattaa asukkaan kysyä kirjallisesti hallitukselta, mihin toimenpiteisiin aiotaan ryhtyä. Vastausta voi odottaa kohtuullisen ajan kuluessa.

– Ilmanvaihdon järjestäminen on hallituksen vastuulla ja sen toimivuudesta määrätään laissa. Haluaisin nähdä sen hallituksen jäsenen, joka uskaltaa nimellään vastata, että ”Emme katso tarpeelliseksi järjestää tässä kiinteistössä toimivaa ilmanvaihtoa”, sanoo Schlauf.

Mikäli asia ei etene, seuraavaksi voi soittaa kunnan terveystarkastajalle. Yleensä terveystarkastajan huomautus isännöitsijälle riittää eikä edes käyntiä paikan päällä tarvita.

”Meillä on aivan liikaa kiinteistöjä, joissa ilmanvaihto ei toimi.”

